

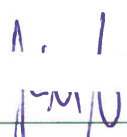
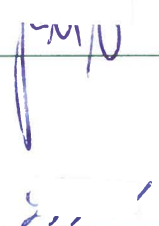

Materiál číslo

Z2024_048

SPRÁVA

pre zasadnutie mestského zastupiteľstva v Liptovskom Mikuláši

Bod rokovania:	Riešenie problému synantropných medved'ov v katastrálnom území mesta Liptovský Mikuláš.		
Dátum rokovania MsZ:	11. 04. 2024	Dátum spracovania materiálu:	02. 04. 2024
Materiál obsahuje:	1. Návrh na uznesenie 2. Dôvodová správa		
Predkladateľ:	Ing. Ján Blicháč, PhD. primátor mesta	Podpis predkladateľa:	
Spracovateľ:	RNDr. Mária Lošonská vedúca oddelenia ŽPaP	Podpis spracovateľa:	
Prizvaný:	RNDr. Mária Lošonská	Príloha:	
Počet strán:	5	Počet príloh:	

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI

NÁVRH NA UZNESENIE

MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

zo dňa 11. 04. 2024 číslo /2024

K bodu: **Riešenie problému synantropných medved'ov v katastrálnom území mesta Liptovský Mikuláš.**

Mestské zastupiteľstvo

I. konštatuje, že

1. Dňa 17. 03. 2024 v dopoludňajších hodinách bol zaznamenaný pohyb medveďa hnedého v obytnej časti mesta Liptovský Mikuláš a to na ulici Podtatranského, Čs. brigády, cez sídlisko Nábregie k Areálu vodného slalomu a do mestskej časti Iľanovo. Po 15 min. bol medveď záchranými a bezpečnostnými zložkami vytlačený do neobývanej zóny. Počas tohto pobytu napadol a zranil päť osôb. Zranenia poukázali na predačný útok.
Mesto Liptovský Mikuláš z uvedeného dôvodu v ten istý deň zvolalo zasadnutie krízového štábu mesta Liptovský Mikuláš. Zasadnutia sa zúčastnili zástupcovia Ministerstva životného prostredia SR – Ing. Vladimíra Fabriciusová, PhD., PhDr. Šteffan Kuffa, parlamentného výboru pre poľnohospodárstvo – Rudolf Huliak, zásahového tímu pre medveďa hnedého, štátnej a mestskej polície, členovia Okresného úradu Liptovský Mikuláš odboru krízového riadenia a dotknutých poľovných združení.
Výsledkom zasadnutia bolo:
 - Vyhlásenie mimoriadnej situácie na území mesta Liptovský Mikuláš a zabezpečenie informovanosti obyvateľov mesta a jeho návštevníkov o vzniknutej situácii s pohybom medveďa hnedého.
 - Vytvorenie monitorovacích a zásahových tímov na monitoring územia mesta Liptovský Mikuláš, na dohľadanie predmetného jedinca a jeho elimináciu.
 - Mesto Liptovský Mikuláš požiadalo o súčinnosť štátne inštitúcie – Ministerstvo životného prostredia, Správu NAPANT-u a TANAP-u, Štátnu ochranu prírody SR, Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Liptovskom Mikuláši, Mestskú políciu Liptovský Mikuláš, poľovné združenia pri riešení v meste vzniknutej situácie spôsobenej výskytom synantropného jedinca medveďa hnedého.

Zásahový tím medveďa hnedého usmrtil dňa 26. marca 2024 na lokalite medzi liptovskomikulášskou mestskou časťou Iľanovo a obcou Závažná Poruba. Následne mesto Liptovský Mikuláš dňa 27.03.2024 odvolalo mimoriadnu situáciu na území mesta.

2. Mesto Liptovský Mikuláš už v minulosti riešilo podnety týkajúce sa škôd a ohrozovania zdravia, obmedzovania pohybu medveďom hnedým a to podaním žiadostí na Ministerstvo životného prostredia SR o povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného druhu živočíchov. Tak tomu bolo:
 - a) V roku 2010, kedy mesto Liptovský Mikuláš podalo tri žiadosti a to:
 - listom č. KVM/2010/12963/2 zo dňa 08. 06. 2010 požiadalo Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši a listom č. KVM/2010/13561 zo dňa 15. 06. 2010 Ministerstvo životného prostredia SR o povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného druhu živočíchov. Ministerstvo životného prostredia SR rozhodnutím č. 7704/2010-2.1 zo dňa 23. 06. 2010 povolilo usmrtiť jedného jedinca medveďa hnedého v blízkosti sídliska Podbreziny v Liptovskom Mikuláši. Odstrel zabezpečilo Poľovné združenie Baníkov dňa 06. 09. 2010.
 - žiadosťou zo dňa 17. 06. 2010, kedy Ministerstvo životného prostredia SR rozhodnutím č. 7750/2010-2.1 zo dňa 30. 06. 2010 povolilo výnimku na odstrel jedného jedinca medveďa hnedého v blízkosti mestskej časti Demänová alebo obce Pavčina Lehota. Odstrel medveďa zabezpečilo Poľovné združenie Demänovská Dolina dňa 12. 08. 2010.
 - listom ŽP/2010-04699/01-KI zo dňa 06. 07. 2010 Ministerstvo životného prostredia SR po opakovaných ohláseniach o výskyte medveďa medzi zástavbou rodinných domov v mestskej časti Ploštín a o škodách, ktoré medveď v tejto lokalite spôsobil najmä na včelách, o povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného druhu živočíchov. Táto žiadosť rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR č. 8425/2010-2.1 zo dňa 07.09.2010 bola na základe vyjadrenia Štátnej ochrany prírody SR zamietnutá. Z odôvodnením, že uvedenú situáciu už vyriešil odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri Demänovská Dolina vo vzdialenosti cca 1 200 m od mestskej časti Ploštín. Aj opakovanú žiadosť mesta Liptovský Mikuláš o povolenie výnimky z ochrany chráneného druhu živočíchov - medveďa hnedého pohybujúceho sa opakovane medzi bytovými domami v jeho mestskej časti Ploštín a Demänová, podaná pod číslom ŽP/2010-0588/01-KI dňa 08. 09. 2010, Ministerstvo životného prostredia SR zamietlo rozhodnutím č. 9291/2010-2.1 zo dňa 08. 12. 2010.
 - b) V roku 2012 to bol podnet na ohrozovanie záhradkárov a škody spôsobené na včelstvách medveďom na lokalite Háj v oblasti záhradkárskej osady 20-36 Plantáž. Mesto na základe tohto podnetu požiadalo listom č. ŽPD-2012/02392-04/Ju zo dňa 10. 05. 2012 Štátnu ochranu prírody SR na riešenie opakovaného výskytu medveďa hnedého v blízkosti obytnej zóny. Ministerstvo životného prostredia SR rozhodnutím č. 5745/2012-2.2 zo dňa 23. 05. 2012 povolilo výnimku usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého. Jeho odstrel vykonalo dňa 23. 05. 2012 Poľovné združenie Baníkov so sídlom v Smrečanoch.
 - c) V roku 2018 mesto na základe podnetu od obyvateľov mestskej časti Ploštín týkajúcich sa poškodzovania oplotenia záhrad medveďom, včelích úľov žiadosťou MsÚ/ŽP2018/6918-01-MLo zo dňa 14. 08. 2018. Vo vyjadrení k žiadosti Ministerstvo životného prostredia uviedlo, že udelilo rozhodnutím č. 6148/2018-6.3 výnimku na odstrel daného medveďa pre Poľovné združenie Závažná Poruba a odstrel medveďa sa aj uskutočnil v mestskej časti mesta Liptovský Mikuláš Iľanovo, na lokalite Trtice.
3. Kritérium pre udelenie výnimky z ochrany chráneného druhu živočíchov - medveďa hnedého je dodržiavanie povinností stanovených v zákone č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – zabezpečiť odpad pred prístupom medveďa hnedého. Inšpektorát životného prostredia Žilina, odboru inšpekcie odpadového hospodárstva vykonal dňa 18. 09. 2019 kontrolu na dodržiavanie vyššie uvedených povinností v mestskej časti Iľanovo. Kontrola bola ukončená záznamom č. 130/19 (č. 8689/2019-35181/2019), v ktorom sa v bode IV. Vyhodnotenie a záver kontroly konštatuje, že vykonanou kontrolou v subjekte mesto Liptovský Mikuláš neboli zistené nedostatky dodržiavania kontrolovaných povinností zabezpečenie odpadu pred prístupom medveďa hnedého.

4. S problematikou vysokého a stále narastajúceho počtu synantropných medveďov v regióne Liptov a to aj na základe listu od Obvodnej poľovníckej komory Liptovský Mikuláš primátorovi mesta Liptovský Mikuláš Ing. Jánovi Blcháčovi, PhD. poukazujúcom na platnú poľovnícku legislatívu, ktorá neumožňuje poľovníkom tento problém riešiť a to z dôvodu celoročnej ochrany tohto živočícha, sa zaoberalo aj zasadnutie ZMOL konaného dňa 31. 10. 2017 v Liptovskom Mikuláši. Na základe Uznesenia z uvedeného zasadnutia, Zápisnica spolu z jej Uznesením bola zaslaná na Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Kancelárii Národnej rady SR, Štátnej ochrane prírody SR. Štátna ochrana prírody SR vo svojej odpovedi poukázala, že medveď hnedý je druh národného a európskeho významu, na ktorý sa vzťahuje tiež legislatíva EÚ. Na Slovensku nie sú také problémy s medveďom, že by bolo treba meniť európsku legislatívu. Je potrebné sa sústreďovať na problémové jedince spôsobujúce škodu na majetku a bezprostredne ohrozuje ľudí a pri eliminácii ich správne identifikovať.
5. Národnej rade SR predložilo Ministerstvo životného prostredia SR na schválenie návrh zákona o ochrane pred útokmi chráneného živočícha. Jeho cieľom je predovšetkým vytvoriť jednotný právny rámec, ktorým sa ustanovia osobitné výnimky, upravujúce prípady, kedy je potrebné, aby ochrana medveďa hnedého ustúpila vyššiemu celospoločenskému záujmu, a to ochrane života a zdravia človeka.
- Súčasný legislatívny rámec Slovenskej republiky, na rozdiel od právnych poriadkov iných členských štátov Európskej únie, neustanovuje takmer žiadne osobitné výnimky, ktorými by bolo možné efektívne dosiahnuť účel ochrany života a zdravia ľudí a nadradiť ho tak nad ochranu medveďa hnedého. Účelom tohto návrhu ústavného zákona je v náležitej miere zabezpečiť účinnú ochranu života a zdravia človeka pred stretom s voľne pohybujúcim sa jedincom medveďa hnedého.
- Návrh zákona:
- taxatívne vymedzuje subjekty, ktoré sú oprávnené postupovať v intenciách tohto návrhu ústavného zákona,
 - určuje, v ktorých prípadoch (lokalitách, teritóriách) je zásah oprávnený a ktorý subjekt ho môže vykonať,
 - upravuje oprávnenie poľovníka, policajta a Štátnej ochrany prírody SR vykonať zásah v zastavanom území obce (tzv. intravilán),
 - precizuje prostriedok, t. j. zbraň, ktorou sú vymedzené subjekty oprávnené vykonať zásah proti medveďovi hnedému,
 - upravuje postup po zásahu.

II. Schvaľuje

Podporu k schváleniu návrhu zákona v súvislosti s ochranou pred útokmi chráneného živočícha na základe dohody parlamentných strán.

III. Odporúča

primátorovi mesta:

Postupovať v súlade s prijatým uznesením Mestského zastupiteľstva Liptovský Mikuláš smerom k príslušným orgánom štátnej správy, orgánom verejnej správy, právnickým a fyzickým osobám.

Ing. Ján Blcháč, PhD.
primátor mesta

Dátum podpisu uznesenia: 2024

Dôvodová správa

Pohyb medveďa hnedého v intraviláne mesta Liptovský Mikuláš, zameraného na získanie potravy v záhradách rodinných domov mestských častí – ovocie, med a škody spôsobené ním mesto začalo riešiť už niekoľko rokov dozadu. Šesťkrát využilo zákonnú možnosť stanovenú v § 40 ods. 2 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody, v zmysle ktorej orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov. Z toho bola dvakrát žiadosť zamietnutá, jedenkrát žiadosť vzalo mesto späť, lebo už v tom čase orgán ochrany prírody povolil výnimku na odstrel medveďa v tej istej lokalite poľovnému združeniu.

K podnetom od obyvateľov sa pripojili aj poľovné združenia, ktoré požiadali listom o pomoc ZMOL pri riešení vysokého a stále narastajúceho počtu medveďov v regióne Liptov a s tým vznikajúcimi konfliktnými situáciami pri ich styku s človekom. Pričom ich platná poľovnícka legislatíva neumožňuje tieto problémy riešiť. Uznesenie, ktoré ZMOL prijal na svojom zasadnutí dňa 31. 10. 2017, bolo zaslané príslušným štátnym orgánom a Národnej rade SR.

Na základe opakovaného výskytu medveď hnedého v husto osídlených oblastiach, ktoré nemožno vnímať ako oblasti prirodzeného výskytu medveďa hnedého, a z dôvodu modifikácie jeho prirodzeného správania (strata plachosti), súčasné vedenie Ministerstva životného prostredia SR predložilo na rokovanie Národnej rade SR návrh zákona o ochrane pre útokmi chráneného živočícha.

Cieľom návrhu zákona je predovšetkým vytvoriť jednotný právny rámec, ktorým sa ustanovia osobitné výnimky, upravujúce prípady, kedy je potrebné, aby ochrana medveďa hnedého ustúpila vyššiemu celospoločenskému záujmu, a to ochrane života a zdravia človeka a v náležitej miere zabezpečiť účinnú ochranu života a zdravia človeka pred stretom s voľne pohybujúcim sa jedincom medveďa hnedého.

Zákon ustanovuje osobitné výnimky z podmienok ochrany medveďa, na splnenie ktorých, sú vymedzené subjekty oprávnené vykonať zásah proti medveďovi hnedému vo verejnom záujme za účelom ochrany života a zdravia ľudí.

Zároveň Ministerstvo životného prostredia SR pripravilo Manuál pre ochranný odstrel medveďa hnedého. Manuál určuje postupy pri riešení nebezpečných situácií spojených s priamymi alebo nepriamymi rizikami v súvislosti s ohrozením majetku, zdravia a života ľudí pri výskyte medveďa hnedého v intraviláne miest a obcí, a to od prijatia, spracovania a evidencii hlásení, cez pracovné postupy po nahlásení výskytu medveďa hnedého v intraviláne, až po spoluprácu pri zásahoch a eliminácii problémového synantropného jedinca.

Pretože nárast počtu konfliktných situácií medveďa hnedého s človekom sa priamo týka aj územia mesta Liptovský Mikuláš, mesto zaslaním Uznesenia na Ministerstvo životného prostredia SR a Národnej rade SR chce podporiť prijatie návrhu zákona o ochrane pre útokmi chráneného živočícha.